

Innehåll

Förord	9
Introduktion	11
Översikt av innehållet i denna byggvägledning	13
Övergripande bestämmelser	14
Definitioner enligt Boverket	16
1. Allmänna krav	19
2. Tomter	23
Utformning av tomter	27
Säkerhet på tomter	31
3. Tillgänglighet i entréer och kommunikationsutrymmen	37
4. Dörrar och portar	41
5. Trappor och ramper	49
Ramper	50
Trappor	50
Kontrastmarkeringar	54
Räcken	55
Ledstänger	57
6. Hissar och andra lyftanordningar	59
7. Rumshöjd	65
8. Belysning, dagsljus och utblick	69
9. Säkerhet	77
10. Publika lokaler	87

11. Bostäder	93
Utformning	93
Bostadsfunktioner	97
Bostäder i flera plan	113
Andra boendeformer	114
Bostadskomplement	119
12. Arbetslokaler	125
13. Driftutrymmen	127
14. Ändring	133
Generellt om ändringar	133
Olika typer av ändringar	140
Varsamhetskrav och förvanskningsförbud	142
Dörrar och portar	145
Trappor och ramper	145
Hissar	145
Rumshöjd	146
Ljusförhållande	147
Säkerhet	147
Publika lokaler	149
Bostäder	149
Webbplatser	151
Källförteckning	153
Sakordsregister	157

Förord

Målet med den här byggvägledningen är att den ska underlätta tillämpningen av Boverkets författningssamling (BFS) och om möjligt förklara bakgrunden till dessa och på så sätt inspirera till lösningar som uppfyller funktionskraven.

Skälet till omarbetningen av denna publikation är att Boverket har utkommit med en i princip helt ny författningssamling. Även plan- och bygglagen, PBL och plan- och byggförordningen, PBF är reviderade.

Byggvägledning utgör inte någon form av supplement till Boverkets föreskrifter. Kraven kan tillgodoses på olika sätt. Råd och kommentarer utöver författningstexterna i Byggvägledning är respektive författares och syftar till att underlätta tillämpningen av föreskrifterna samt till att inspirera till utveckling av lämpliga lösningar.

Författare till ursprungspublikation *Byggvägledning 1 Utformning och säkerhet* är arkitekt SAR/MSA Hans Örnhall. Denna publikation är på uppdrag av Tillgänglighetssakkunnigas riksförening, TILRF, omarbetad av Jenny Afvander, Karin Bäckström, Johan Karlström och Jessica Sadjak Framming. Författarna har bakgrund som arkitekter, byggnadsingenjörer, kontrollansvariga och projekteringsledare och är verksamma som certifierade sakkunniga av tillgänglighet.

Stockholm i mars 2026
AB Svensk Byggtjänst

Introduktion

Redigeringsprincip

I denna Byggvägledning återges för ämnesområdet relevant urval ur Boverkets författningssamling, BFS. Innehållet är disponerat så att publikationen ska kunna användas som en praktisk handbok inom angivet avgränsat ämnesområde. Det har fått till följd att dispositionen av Byggvägledning delvis avviker från dispositionen av föreskrifterna. Den föreskrift som citeras i en enskild publikation i serien Byggvägledning omfattar vanligen en komplett föreskrift men i en del fall återges utvalda paragrafer ur vissa föreskrifter för att täcka ett specifikt ämnesområde. Ett textavsnitt ur en föreskrift som berör flera ämnesområden kan återges i två eller flera publikationer i serien Byggvägledning. För att underlätta tillämpningen av föreskrifterna citeras i Byggvägledning även utdrag ur lagar och förordningar i anslutning till aktuella avsnitt ur föreskriften.

Vägledningstext

Vägledningstexten är de enskilda författarnas kommentarer till den praktiska tillämpningen av föreskrifterna och andra berörda författningar. Vägledningstexten kan ge exempel på tekniska lösningar och metoder, eller hänvisa till tekniska lösningar i standarder, AMA med mera.

Vägledningstexterna rubriceras som VL och återges i direkt anslutning till berörd paragraf i föreskrifterna. Om denna behandlar flera olika delämnen har vägledningstexten delats upp i flera delar: VL 2.1, VL 2.2 och så vidare. Den första siffran hänvisar till kapitelnumret.

Byggväglednings karaktär av handbok medför att beskrivna lösningar i vägledningstexterna endast utgör exempel. Det kan givetvis finnas andra möjliga lösningar inom ramen för föreskrifterna i författningssamlingen.

Vägledningstexterna är hämtade från tidigare utgåvor av denna bok, föreskrifter och allmänna råd från tidigare byggregler (BBR), PBL Kunskapsbanken (Boverkets digitala handbok till plan- och bygglagen), standarder, samt de konsekvensutredningar som gjorts för de föreskrifter som boken omfattar.

De nya byggreglerna

Boverket har gett ut nya föreskrifter som preciserar kraven i plan- och bygglagen (PBL) och plan- och byggförordningen (PBF). Boverkets nya byggregler är bindande och gäller vid nybyggnad och vid ändring av byggnader. De nya byggreglerna började gälla 1 juli 2025 med en övergångsperiod till 1 juli 2026 då de blir tvingande.

Förändringen som skett från den tidigare gällande BBR, Boverkets byggregler, innebär att de olika sakområdena har delats upp i olika föreskrifter. Uppdelningen följer bland annat indelningen av de tekniska egenskaperna som definieras i PBL.

Förändringen innebär också att det i de nya byggreglerna inte längre finns allmänna råd som exempel på hur någon lämpligen kan eller bör göra för att uppfylla föreskriftens krav. Det innebär att byggherren själv, med hjälp av projektörer, sakkunniga och entreprenörer, ska välja de lösningar som man anser uppfyller kraven. Som hjälp för sina beslut kan man bland annat använda standarder och gängse praxis. För att förstå vilka krav som ställs rekommenderas att man använder sig av konsekvensutredningarna för de nya föreskrifterna.

Hänvisning till standard

Boverkets nya föreskrifter hänvisar inte längre till standarder. Det blir i stället upp till byggherre/projektör/entreprenör att med hjälp av standarder själva ta fram lämpliga sätt att uppfylla de krav som lagar och föreskrifter ställer på byggnader. I den här boken finns hänvisningar till vad författarna i sina vägledningar anser vara lämpliga standarder för att uppfylla kraven.

Eftersom standarderna ändras fortlöpande bör användaren alltid kontrollera att utgåvan är den senaste.

ÖVERSIKT AV INNEHÅLLET I DENNA BYGGVÄGLEDNING

I denna Byggvägledning *Utformning, säkerhet och tillgänglighet* behandlas följande föreskrifter:

BFS 2024:8 – Boverkets föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall

Endast 4 kap. 1–4 §§, 5 kap. 1 §, 11 kap. 1–3 §§ och 12 kap. Dessa avsnitt omfattar dagsljus, utblick, belysning, avfall och ändring av byggnad.

BFS 2024:9 – Boverkets föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader

Hela föreskriften.

BFS 2024:11 – Boverkets föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål

Hela föreskriften.

BFS 2024:12 – Boverkets föreskrifter om byggnaders tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga

Hela föreskriften.

BFS 2024:13 – Boverkets föreskrifter om krav på tomter m.m.

Hela föreskriften utom 3 kap. 1–3 §§, som hanterar brandfrågor.

BFS 2024:14 – Boverkets byggregler– föreskrifter och allmänna råd

Endast avsnitt 1:21, 1:223 samt allmänna råd och delar av allmänna råd från avsnitt 1:22, 2:2, 2:311 och 2:321. Dessa avsnitt omfattar ändring av byggnad.

Föreskrifterna ovan är kopplade till:

Plan- och bygglagen 8 kap. 1 § 3, 4 § första stycket 8 och 9, 6 § samt 9 §. Plan- och byggförordningen 3 kap. 1, 4, 5a, 9, 10, 17 samt 18 §§.

Boken hanterar inte frågor om allmänna platser samt inom områden för andra anläggningar än byggnader. För detta hänvisas till föreskriften ALM – Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:5) om allmänna platser samt inom områden för andra anläggningar än byggnader.